



Mai Villadsens tale ved Folketingets åbningsdebat

Taler

Mai Villadsen
Politisk ordfører for
Enhedslisten

Dato

7. oktober 2021

Sted

Folketingets talerstol,
Christiansborg

Det er en glædelig dag. 14 danske børn og deres mødre er nemlig i nat kommet hjem fra de forfærdelige fangelejre i Syrien. Det var en hård og opslidende kamp at komme hertil, men endelig er de i tryghed og sikkerhed. Nu mangler vi bare resten.

.....

Samtidig med at jeg blev folketingsmedlem, blev jeg også klima og miljøordfører. Jeg var rystende nervøs. For hvad vidste jeg egentlig om de kæmpestore og komplekse områder. Jeg havde jo ikke nogensinde været en naturvidenskabs-nørd.

Men jeg kastede mig selvfølgelig over området med alt hvad jeg havde. Og det blev virkelig spændende, medrivende og det vigtigste i hele min verden. Og pludselig stod jeg der og slyngede om mig med udstyk som ”Carbon-capture, pyrolyse, geotermi, aerosoler, biomasse og fortrængningskrav.

Ikke ligefrem mundrette ord. Heller ikke udtryk, som mange folk helt ved hvad betyder. Det er jo ikke så godt.

Og jeg tror efterhånden lidt, at jeg er kommet til en konklusion. Klimadebatten trænger altså lidt til førstehjælp. Måske har det hele tiden været sådan.

Vi kaster rundt med måltal og procentsatser. Her er jeg også selv skyldig. Det gør debatten til en ekspertsamtale. En meget teknisk samtale, som ofte er adskilt fra almindelige menneskers liv og erfaringer. Som fremmedgør i stedet for at engagere.

Og debatten er polariseret. I den ene lejr står en stor gruppe mennesker, som er bange for at miste deres arbejde, bange for at miste muligheder når omstillingen kommer – i den anden lejr en hel ung generation, som frygter helt ind i hjertet, at de bliver behøvet en tryk og sikker fremtid.

Alle gruer for konsekvenserne. Det er helt forståeligt. Meget få taler om de muligheder det kunne skabe, hvis vi faktisk gennemførte en gennemgribende grøn forandring af vores land og vores verden.

Kort sagt: Den grønne fantasi og de store klima-visioner for samfundet har alt for trange kår.

Jeg tror vi mangler evnen til at kunne forestille os et andet, bedre og helt igennem bæredygtigt samfund. Jeg tror det er tid til, at vi gør klimapolitikken mere konkret og nærværende.

Mange bruger lang tid, på at tale om de frygtelige konsekvenser vi vil opleve, når der ikke bliver handlet på klimaforandringerne. Også mig. Men jeg tror vi skal huske en ting. Vi kan ikke alene motivere folk til klimahandling ved at trække grufulde scenarier op for hvilke katastrofer der indtræffer, hvis vi sidder på hænderne.

Og som jeg har sagt det før. Klimapolitik må ikke kun blive til frygtens politik. Jeg tror det også er tid til at skabe lidt håb midt i håbløsheden.

.....

Da man opbyggede velfærdssamfundet, var det ikke ud fra skræmmebilleder – men med håbet for hvad der kunne opstå.

Dengang var der nok få der turde tro på, at vi kunne få et samfund med lige adgang til sundhed, uddannelse og børnepasning.

Men modige folk. Tillidsmænd- og kvinder turde drømme stort. De sloges for ret til ordentlig løn, weekend, ferie, kortere arbejdstid og ikke mindst pension, selvom det var en kamp op ad bakke. De kæmpede for en velfærd med lige adgang til skoler, sygehuse og plejehjem – ligegyldigt pengepung og baggrund.

Det gjorde de, fordi de troede så meget på fremtiden og deres ideer. Nu er tiden i min optik kommet, til at opbygge version 2. – det grønne velfærdssamfund.

Og Enhedslistens visioner for et grønt velfærdssamfund, kunne jeg godt tænke mig også at udfolde lidt i dag.

Her bliver klimahandling og social retfærdighed ikke spillet ud mod hinanden. Den store klimaregning efterlades ikke hos de nyuddannede, arbejdsløse og helt almindelige lønmodtagere. Men hos de rigeste der i forvejen ejer mest, og dem der udleder mest CO₂.

I det grønne velfærdssamfund, bliver der tænkt og handlet langt ud over næste kvartalsregnskab, finanslov eller valgperiode. Her er magten flyttet, fra dem der tjener penge på kulsorte investeringer, til dem hvis fremtid det faktisk gælder.

Her er den grønne omstilling ikke bare noget man bliver belært om gennem forskere og politikere i TV, men et sted man går på arbejde. Hvor alle har ret til et grønt job.

Her optager landbruget mere CO₂ end det udleder. Og kornmarkerne er mange steder erstattet af biodivers natur og bæredygtige sunde afgrøder. Her virker det helt forrykt, at Danmark engang husede millioner af svin der var stopfodrede med soya-import fra Brasilien.

Vi tager globalt ansvar, og bruger ikke bare den grønne omstilling som Danmarks reklamebureau.

Her er frisk luft, og bier der summer langs cykelstiens vilde grøftkanter. Vores drikkevand løber igen rent ud af hanerne, for sprøjtegifte hører fortiden til.

Her deles vi mere om biler, bøger og bryllupskjoler. Vores brug og smid-væk kultur er erstattet af genbrug, reparation og kvalitet.

Vi lever anderledes liv. Men vi lever friere, har mere tid og ro på - vi lever på en måde, som vores klode kan holde til.

Det kan måske lyde både dramatisk, luftigt og lige lovlig visionært. Men det er

det samfund, som vi skal turde bygge op sammen. Præcis ligesom de generationer, som kom før os drømte stort og byggede velfærdssamfundet op gennem slid, kampe og stor fantasi.

.....

I det grønne velfærdssamfund, er der også kommet ro om den offentlige velfærd. Der er både tid til omsorg, tryghed og leg.

Årtiers nedskæringer, smalhals og skatterabatter til de rigeste er fortid. I stedet for borgerlige slagord om at det offentlige skal ”køre længere på literen”, som har stresset i årevis, så er der nu faktisk tid til det, der er vigtigt.

Jordemoderen har kun fokus på én fødende ad gangen. Den kvinde, hun har fulgt i hele graviditeten. Har tid til at holde i hånd og trække vejret sammen. Har mulighed for at kigge til den lille ny familie, også dagen efter på fødegangen – og komme på hjemmebesøg i ugen efter.

På kommune og jobcenter føler borgeren sig ikke mødt som et nummer i et excel-ark, men som et helt menneske. Med alle hans styrker og lig i lasten. Og socialrådgiveren han møder, har reel mulighed for at hjælpe. At lave vurderinger selv, uden at skulle spørge cheferne om lov, for der er tillid til fagligheden.

Forældrene til barnet med handicap, føler sig ikke længere som en del af et ubehageligt lotteri. De skal ikke være heldige for at bo i den rigtige kommune for at få den støtte, de behøver. Her er ordentlig hjælp den største selvfølge.

Og sygeplejersken. Ja sygeplejersken føler sig endelig behandlet ligeværdigt. For der er selvfølgelig ligeløn og kollegaer nok. Faktisk ser vi tilbage med forundring og forfærdelse på et samfund, hvor flertallet i folketinget lod stå til, imens de traditionelle kvindefag blev betalt mindre end mandefagene.

Det burde allerede være virkelighed og ikke vision.

I det grønne velfærdssamfund bidrager alle. Her er der ingen der tjener styrtende formuer på andres arbejde alt imens andre må leve med at se deres børn vokse op i fattigdom. Med færre muligheder.

Her har hårdtarbejdende mennesker som kasseassistenten, rengøringsmedarbejderen og pædagogmedhjælperen flere penge mellem hænderne. Råd til at bo i storbyerne. Til gengæld betaler direktøren og hende med palævillaen mere til fællesskabet.

Her er årtiers hurtigt-voksende ulighed vendt om og vi går igen i retning af at være et samfund med kortere fra top til bund, hvor vi vokser op side om side og kender hinanden på tværs af skel. Afstand og mistænksomhed er erstatter af lighed og tillid.

...

Der vil altid være dem, som ikke tror på ideerne. Er imod og stiller sig på bagbenene. Som hellere vil holde fast i deres privilegier, formuer og forstenede levevis end de vil skabe noget nyt i fællesskab.

Dem mødte dem der opbyggede velfærdssamfundet også. Men nu, som dengang, skal vi tro på at visionerne for en bedre verden kan mere end stilstand og frygten for forandring.

Tak for ordet.

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Debattale, Enhedslisten, Folketingstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mai-villadsens-tale-ved-folketingets-abningsdebat>